

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 46/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. októbra 2015 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jany Baricovej, Petra Brňáka, Lubomíra Dobríka, Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), Sergeja Kohuta, Milana Lalíka, Lajosa Mészároša, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika predbežne prerokoval

- návrh Okresného súdu Dunajská Streda vedený pod sp. zn. Rvp 8547/2015 na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov o súlade § 87 písm. f) a § 105 ods. 1 prvej a druhej vety zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov s čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a

- návrh Okresného súdu Dunajská Streda vedený pod sp. zn. Rvp 12955/2015 na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov o súlade § 105 ods. 1 prvej a druhej vety zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov s čl. 48 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

1. Veci vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 8547/2015 a sp. zn. Rvp 12955/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 8547/2015.

2. Návrhy Okresného súdu Dunajská Streda na začatie konania o súlade právnych predpisov o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 15. júna 2015 doručený návrh Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“ alebo „navrhovateľ“), zastúpeného sudcom [REDACTED], vedený pod sp. zn. Rvp 8547/2015 na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o súlade § 87 písm. f) a § 105 ods. 1 prvej a druhej vety zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) s čl. 48 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy.

Okresný súd podal návrh na začatie konania pred ústavným súdom vedený pod sp. zn. Rvp 8547/2015 v súvislosti s konaním vedeným okresným súdom pod sp. zn. 16 C 174/2015, ktoré bolo z dôvodu podania návrhu ústavnému súdu prerušené uznesením sp. zn. 16 C 174/2015 z 23. apríla 2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 16. mája 2015.

Navrhovateľ v návrhu vedenom pod sp. zn. Rvp 8547/2015 uvádza:

„Návrh smeruje proti Národnej rade Slovenskej republiky, vedľajším účastníkom je vláda Slovenskej republiky.

Za odôvodnenie návrhu žiadame považovať celé odôvodnenie pripojeného uznesenia č. k. 16 C 174/2015-19 z 23. apríla 2015.

Vzhľadom na tieto dôvody navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky prijal tento návrh v spojení s uznesením č. k. 16 C 174/2015-19 na ďalšie konanie a vyniesol tento nález:

Ustanovenia § 87 písm. f) a § 105 ods. 1 prvej a druhej vety Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov) nie sú v súlade s čl. 48 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

Ústavnému súdu bol 14. septembra 2015 doručený návrh okresného súdu, zastúpeného sudcom [REDAKOVANÉ], vedený pod sp. zn. Rvp 12955/2015 na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy a podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde o súlade § 105 ods. 1 prvej a druhej vety Občianskeho súdneho poriadku s čl. 48 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy.

2. Okresný súd podal návrh na začatie konania pred ústavným súdom vedený pod sp. zn. Rvp 12955/2015 v súvislosti s konaním vedeným okresným súdom pod sp. zn. 16 Cb 15/2015, ktoré bolo z dôvodu podania návrhu ústavnému súdu prerušené uznesením sp. zn. 16 Cb 15/2015 z 29. júna 2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 6. augusta 2015.

Navrhovateľ v návrhu vedenom pod sp. zn. Rvp 12955/2015 uvádza:

„Návrh smeruje proti Národnej rade Slovenskej republiky, vedľajším účastníkom je vláda Slovenskej republiky.

Za odôvodnenie návrhu žiadame považovať celé odôvodnenie pripojeného uznesenia č. k. 16 Cb 15/2015-14 z 29. júna 2015.

Poukazujeme na súvislosť nášho návrhu s návrhom vedeným na Ústavnom súde SR pod sp. zn. Rvp 8547/2015. Podľa nášho názoru však nie je tento návrh neprípustný, pretože návrh sp. zn. Rvp 8547/2015 spočíva na čiastočne iných dôvodoch. Okrem toho sa týka

dvoch ustanovení, ktoré spolu súvisia. Tu predkladaný návrh sa týka len jedného ustanovenia O. s. p., ktorého nesúlada sa navrhuje vysloviť samostatne.

Vzhľadom na tieto dôvody navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky prijal tento návrh v spojení s uznesením č. k. 16 Cb 15/2015-14 na ďalšie konanie a vyniesol tento nálež:

Ustanovenia § 105 ods. 1 prvej a druhej vety Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov) nie je v súlade s čl. 48 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 131 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o návrhoch podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a b) ústavy v pléne. Plénum ústavného súdu sa uznáva nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov. Ak sa táto väčšina nedosiahne, návrh sa zamietne.

Podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh na začatie konania súd.

Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu,

konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktorú sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov a týkajú sa vyriešenia toho istého právneho problému.

Podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd začne konanie, ak návrh podá súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou. Podľa § 19 zákona o ústavnom súde sa súdom podľa § 18 ods. 1 písm. d) uvedeného zákona rozumie príslušný senát alebo samosudca. Podľa § 21 ods. 4 zákona o ústavnom súde ak je účastníkom konania súd, zastupuje senát jeho predseda.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až f) zákona o ústavnom súde dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať

a) označenie predpisu, ktorého nesúlad s právnym predpisom vyššej právnej sily sa namieta, s vyjadrením, či navrhovateľ napáda predpis v celom rozsahu alebo v jeho časti, prípadne v jednotlivom ustanovení,

b) označenie predpisu vyššej právnej sily, jeho časť alebo jednotlivé ustanovenie alebo označenie medzinárodnej zmluvy, jej časti, alebo jednotlivého ustanovenia, s ktorým napadnutý predpis nie je v súlade.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa § 87 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa § 105 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88. Ak však navrhovateľ vystupuje v rôznych veciach opätovne ako navrhovateľ alebo ak miestnu príslušnosť namieta odporca, súd skúma miestnu príslušnosť aj podľa § 84 až 87. Súd skúma miestnu príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak ju uplatní najneskôr pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí.

III.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, v súlade s ustanovením § 31a uvedeného zákona je však možné v konaní o návrhu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane ustanovenie § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

So zreteľom na obsah obidvoch návrhov na začatie konania pred ústavným súdom, podľa ktorých označené ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nie sú v súlade s čl. 48 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, ústavný súd považuje za dôvodné v záujme hospodárnosti konania spojiť konanie o oboch návrhoch navrhovateľa. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd podľa § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku rozhodol, že veci vedené pod sp. zn. Rvp 8547/2015 a sp. zn. Rvp 12955/2015 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 8547/2015 (bod 1 výroku tohto uznesenia).

IV.

Ústavný súd návrhy navrhovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia prijatiu návrhov na začatie konania na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pokiaľ ide o prvý návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov vedený pod sp. zn. Rvp 8547/2015 [namietaný nesúlad § 87 písm. f) a § 105 ods. 1 prvej a druhej vety Občianskeho súdneho poriadku s čl. 48 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy], navrhovateľ vo svojom návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov neuviedol žiadne argumenty, ktorými by podporil svoj návrh na vyslovenie nesúladu, ale len uviedol: *„Za odôvodnenie návrhu žiadame považovať celé odôvodnenie pripojeného uznesenia č. k. 16 C 174/2015-19 z 23. apríla 2015.“*

Pokiaľ ide o druhý návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov vedený pod sp. zn. Rvp 12955/2015 (namietaný nesúlad prvej a druhej vety § 105 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku s čl. 48 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy), navrhovateľ ani v tomto návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov neuviedol žiadne argumenty, ktorými by podporil svoj návrh na vyslovenie nesúladu, ale obdobne ako v prípade svojho prvého návrhu len uviedol: *„Za odôvodnenie návrhu žiadame považovať celé odôvodnenie pripojeného uznesenia č. k. 16 Cb 15/2015-14 z 29. júna 2015.“*

Ústavný súd predovšetkým poukazuje na to, že každý návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí bez výnimky spĺňať všeobecné náležitosti, ktoré sa týkajú formy a obsahu návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Pokiaľ ide o obsahové

náležitosti, v zmysle § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí obsahovať, akej veci sa týka (1), kto ho podáva (2), prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha (3), odôvodnenie návrhu (4) a navrhované dôkazy (5).

Z § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že odôvodnenie každého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (vrátane odôvodnenia návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov) je neoddeliteľnou súčasťou samotného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Zo zákona o ústavnom súde nevyplýva, aby za odôvodnenie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom bolo považované iné, než odôvodnenie obsiahnuté v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

Z uvedeného vyplýva, že v zmysle § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľ nedisponuje možnosťou „žiadať“ ústavný súd o to, aby za odôvodnenie jeho návrhov na začatie konania o súlade právnych predpisov boli považované odôvodnenia právoplatných uznesení tvoriace prílohy jeho návrhov na začatie konania o súlade právnych predpisov.

V tejto súvislosti ústavný súd pre úplnosť dodáva, že podľa doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (PL. ÚS 16/02, PL. ÚS 3/98, PL. ÚS 25/2014, PL. ÚS 39/2014), okrem iných procesných náležitostí je procesným predpokladom na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov všeobecným súdom aj prerušenie konania, pričom tento procesný predpoklad všeobecný súd preukazuje uznesením, ktoré obsahuje výrok o právoplatnom prerušení konania.

V prípadoch, ak návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podáva všeobecný súd, jediným účelom pripojenia právoplatného uznesenia o prerušení konania vedeného pred všeobecným súdom je preukázať splnenie procesného predpokladu na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov všeobecným súdom,

a to právoplatné prerušenie konania pred všeobecným súdom. Tak to je aj v danom prípade, keď navrhovateľ právoplatnými uzneseniami o prerušení konania, ktoré ako prílohu pripojil k svojim oboj návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov, preukázal, že došlo k právoplatnému prerušeniu konaní vedených pred okresným súdom.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že v oboch návrhoch okresného súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov absentuje odôvodnenie, ktoré je podstatnou obsahovou náležitosťou každého návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov (v danom prípade napadnutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku ako nesúladných s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy). S prihliadnutím na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že návrhy okresného súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov nespĺňajú náležitosti vyžadované zákonom o ústavnom súde, čo už samo osebe odôvodňuje odmietnutie návrhov na začatie konania podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. PL. ÚS 9/2012, PL. ÚS 1/2014, PL. ÚS 7/2014, PL. ÚS 32/2015, PL. ÚS 34/2015).

V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že každý návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí mať ustanovené náležitosti, aby mohol byť ústavným súdom meritórne prerokovaný. Táto požiadavka sa bez rozdielu vzťahuje na každý typ konania vrátane konania o súlade právnych predpisov a na každého navrhovateľa vrátane súdu, v tomto prípade okresného súdu. Návrh, ktorý nemá všetky zákonom ustanovené náležitosti, nie je spôsobilý na meritórne prerokovanie ústavným súdom, pričom ústavný súd je oprávnený takýto návrh odmietnuť.

Ústavný súd, majúc na zreteli uvedené skutočnosti, pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že návrhy navrhovateľa na začatie konania o súlade právnych predpisov neobsahujú odôvodnenie, ktoré by spĺňalo dostatočné ústavno-právne požiadavky (m. m. PL. ÚS 9/2012, PL. ÚS 1/2014, PL. ÚS 7/2014, PL. ÚS 32/2015, PL. ÚS 34/2015), a vzhľadom na to predmetné návrhy

odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2015